

КВАДРАТНА ФУНКЦІЯ

I Означення та вивчення функції квадрата

Définition n°1.

Квадратна функція – це функція, визначена на $\mathbb{R}$ і задана формулою $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, x \mapsto x^2$

Définition n°2.

Нехай f — функція, визначена на D_f .
« f парна » значить, що : За все $x \in D_f$, $f(-x) = f(x)$

Propriété n°1.

Квадратна функція парна.

preuve :

Позначимо g функцію квадрата.
Це є $x \in \mathbb{R}$ (оскільки $D_g = \mathbb{R}$)
 $g(-x) = (-x)^2 = -x \times (-x) = x^2 = g(x)$
Отже, g парна.

Remarque n°1.

Якщо функція парна, то її область визначення симетрична відносно нуля.

Définition n°3.

зростання, розпад
Нехай f — функція, визначена на D_f , а $I \subset D_f$ — інтервал.
Soit f une fonction définie sur D_f et $I \subset D_f$ un intervalle.

- « f строго зростає на I » значить, що :
Для всіх a і b , що належать I , $a < b \Rightarrow f(a) < f(b)$
- « f est croissante sur I » значить, що :
Для всіх a і b , що належать I , $a < b \Rightarrow f(a) \leq f(b)$
- « f est strictement décroissante sur I » значить, що :
Для всіх a і b , що належать I , $a < b \Rightarrow f(a) > f(b)$
- « f est décroissante sur I » значить, що :
Для всіх a і b , що належать I , $a < b \Rightarrow f(a) \geq f(b)$

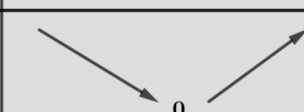
Remarque n°2.

Ми говоримо, що зростаюча функція зберігає порядок, а спадна змінює порядок.

Propriété n°2.

Варіанти функції квадрата

Квадратна функція строго спадає на $]-\infty ; 0]$ і строго зростає на $[0 ; +\infty[$. Це дає наступну таблицю варіацій:

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f(x)$			

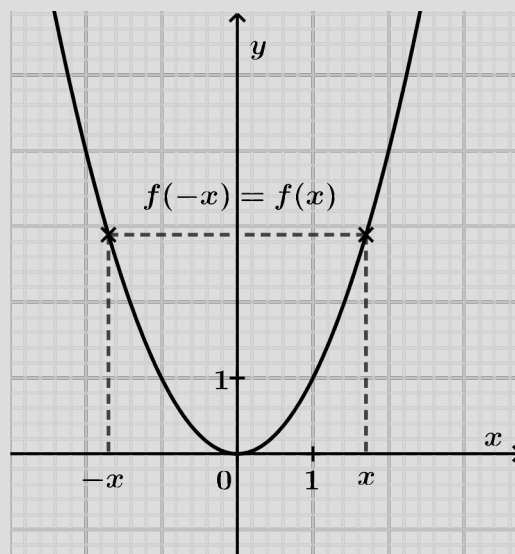
preuve :

- бути $a < b \leq 0$
 $f(a) - f(b) = a^2 - b^2 = (a+b)(a-b)$
золото $a+b < 0$ (оскільки a і b негативні) et $a-b < 0$ (оскільки $a < b$)
Так $(a+b)(a-b) > 0$ з чого ми виводимо, що $f(a) > f(b)$
Таким чином, f строго спадає на $]-\infty ; 0]$.

- Таким же чином ми доводимо, що f строго зростає на $[0 ; +\infty[$.
(Цю другу частину залишили як вправу)

Définition n°4. Графічне представлення

Графіком квадрата функції є парабола

Точка О, початок відріку, є вершиною параболи.

Propriété n°3.

Графічне зображення квадратичної функції допускає вісь ординат як вісь симетрії.

II Квадратні рівняння та нерівності.

II.1 Вкладення дійсного числа та округлення

Propriété n°4. Рівняння типу $x^2 = a$

Нехай a — дійсне число.

- чи $a > 0$ так:
рівняння $x^2 = a$ допускає два розв'язки: $-\sqrt{a}$ et $\sqrt{a}$.
- чи $a = 0$ так:
рівняння $x^2 = a$ допускає рішення : *нуль* .
- чи $a < 0$ так:
рівняння $x^2 = a$ не допускає вирішення.

preuve :

- Другий момент очевидний.
- Третя пов'язана з тим, що квадрат дійсного числа завжди додатний.
- Для першого пункту:
чи $a > 0$ так $\sqrt{a}$ існують.

Тоді наступні рівняння еквівалентні:

$$\begin{aligned} x^2 &= a \\ x^2 - a &= 0 \\ (x + \sqrt{a})(x - \sqrt{a}) &= 0 \end{aligned}$$

Добуток множників дорівнює нулю тоді і тільки тоді, коли хоча б один із його множників дорівнює нулю.

Виводимо, що це рівняння допускає два розв'язки $-\sqrt{a}$ et $\sqrt{a}$.

Remarque n°3.

Іноді корисно навести приблизні значення рішень, якщо вони існують. це те, що мотивує решту цього абзацу.

Propriété n°5. (зізнався)

Нехай x — дійсне число, а n — відносне ціле.

Існує унікальне відносне ціле число a таке, що : $\frac{a}{10^n} \leq x < \frac{a+1}{10^n}$

Définition n°5.

Ця дужка є десятковою дужкою від x до x à 10^{-n} біля .

Округлення x à 10^{-n} près яке з двох чисел $\frac{a}{10^n}$ і $\frac{a+1}{10^n}$ найближче до x .

За домовленістю, коли x рівновіддалений від $\frac{a}{10^n}$ і $\frac{a+1}{10^n}$, округлення x à 10^{-n} près є $\frac{a+1}{10^n}$

Нерівності типу

Exemple n°1.

$$\frac{16812}{10^3} \leq 16,8127 < \frac{16813}{10^3} \quad \text{тому рамки } 16,8127 \text{ à } 10^{-3} \text{ є:}$$

$$16,812 \leq 16,8127 < 16,813 \quad \text{і округлення до } 10^{-3} \text{ варто } 16,813.$$

II.2 Нерівності типу $x^2 \leq k$ et $x^2 \geq k$
 Нерівності типу

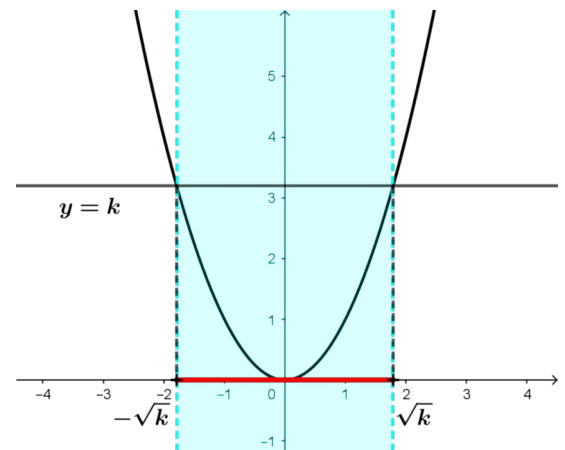
Propriété n°6.

в $\mathbb{R}$, нерівність $x^2 \leq k$ допускає як набір рішень S :

чи $k > 0$ так $S = [-\sqrt{k} ; \sqrt{k}]$

чи $k = 0$ так $S = \{0\}$

чи $k < 0$ так $S = \emptyset$

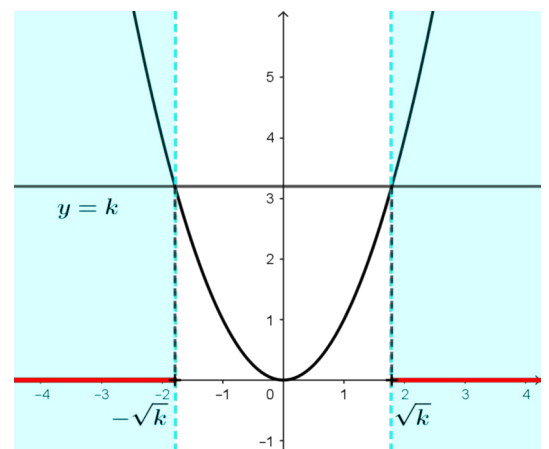
preuve :

Propriété n°7.

Dans $\mathbb{R}$, l'inéquation $x^2 \geq k$ admet comme ensemble de solutions S :

Si $k > 0$ alors $S =]-\infty ; -\sqrt{k}] \cup [\sqrt{k} ; +\infty[$

Si $k \leq 0$ alors $S = \mathbb{R}$

preuve :

Remarque n°4.

У двох попередніх доказах ми розв'язували нерівності добутку. Використаний метод можна узагальнити у вигляді таблиці знаків. Чим мотивований останній абзаце.

II.3 Inéquations produits.

Exemple n°2.

Розв'яжемо в $\mathbb{R}$ наступну нерівність:

$$(4x - 7)(5 - 2x)(3x + 2) \leq 0$$

Почнемо з розв'язання наступних нерівностей:

$$4x - 7 > 0 \Leftrightarrow 4x > 7 \Leftrightarrow x > \frac{7}{4}$$

$$5 - 2x > 0 \Leftrightarrow -2x > -5 \Leftrightarrow x < \frac{5}{2}$$

$$3x + 2 > 0 \Leftrightarrow 3x > -2 \Leftrightarrow x > -\frac{2}{3}$$

« >0 » Вказує нам, де поставити "+" в масиві знаків

Для останнього рядка ми використовуємо правило знака.

Тепер створимо таку діаграму знаків:

x	$-\infty$	$-\frac{2}{3}$	$\frac{7}{4}$	$\frac{5}{2}$	$+\infty$		
$4x-7$	$-$	$\vdots$	$-$	0	$+$	$\vdots$	$+$
$5-2x$	$+$	$\vdots$	$+$	$\vdots$	$+$	0	$-$
$3x+2$	$-$	0	$+$	$\vdots$	$+$	$\vdots$	$+$
$(4x-7)(5-2x)(3x+2)$	$+$	0	$-$	0	$+$	0	$-$

Позначивши S множину розв'язків:

$$S = \left[-\frac{2}{3}; \frac{7}{4}\right] \cup \left[\frac{5}{2}; +\infty\right[$$

Remarque n°5.

Метод однаковий незалежно від кількості факторів.

III Короткий зміст курсу

Квадратна функція

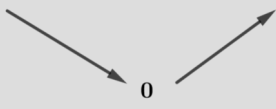
Квадратна функція — це функція, визначена

$$g: \begin{cases} \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ x \mapsto x^2 \end{cases}$$

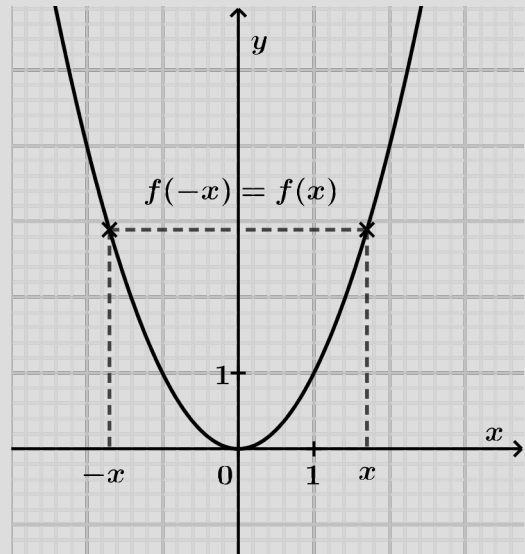
Це навіть, що означає:

за все x , $g(-x) = g(x)$

Його варіації підсумовані в наступній таблиці:

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f(x)$			

Точка O , початок відліку, є вершиною параболі.
Вісь ординат є віссю симетрії параболі.

f функція і $I \subset D_f$ un intervalle, a, b в I

Строгий ріст на I	$a < b \Rightarrow f(a) < f(b)$
Суворе зменшення на I	$a < b \Rightarrow f(a) > f(b)$
Зростання на I	$a < b \Rightarrow f(a) \leq f(b)$
Розпад на I	$a < b \Rightarrow f(a) \geq f(b)$

Нехай a — дійсне число.

- чи $a > 0$ так: рівняння $x^2 = a$ допускає два рішення: $-\sqrt{a}$ et $\sqrt{a}$.
- чи $a = 0$ так: рівняння $x^2 = a$ допускає рішення: *нуль*.
- чи $a < 0$ так: рівняння $x^2 = a$ не допускає вирішення.

Нехай x — дійсне число, а n — відносно ціле.

Існує унікальне відносно ціле число a таке, що: $\frac{a}{10^n} \leq x < \frac{a+1}{10^n}$

Ця дужка є десятковою дужкою x à 10^{-n} près.

Округлення x à 10^{-n} près est, що з двох чисел $\frac{a}{10^n}$ et $\frac{a+1}{10^n}$ хто ближче до x .

За умовами, коли x знаходиться на однаковій відстані від $\frac{a}{10^n}$ et de $\frac{a+1}{10^n}$, округлення

$$x \text{ à } 10^{-n} \text{ près } \in \frac{a+1}{10^n}$$

• в $\mathbb{R}$, нерівність $x^2 \leq k$ допускає як набір рішень S :

чи $k > 0$ так $S = [-\sqrt{k}; \sqrt{k}]$

чи $k = 0$ так $S = \{0\}$

чи $k < 0$ так $S = \emptyset$

• в $\mathbb{R}$, нерівність $x^2 \geq k$ допускає як набір рішень S :

чи $k > 0$ так $S =]-\infty; -\sqrt{k}] \cup [\sqrt{k}; +\infty[$

чи $k \leq 0$ так $S = \mathbb{R}$